

ADELSÖ FÖRENINGSRÅDS OCH DÄRI INGÅENDE FÖRENINGARS ANSVAR

En ordinarie kommunalstämma i Adelsö kommun den 30 oktober 1938 beslöt att upplåta ett område på Adelsö på evärdelig tid till Adelsö Idrottsförening, Adelsö Arbetarkommun, Adelsö S.D.U.K och Adelsö S.L.U. att användas dels till idrottsplats och dels en folkpark. Området gränsar i väster till landsvägen, i norr till Hofgården 3:5, i öster till Mälaren och i söder till dåvarande Norrgården ägor (numera Riksantikvarieämbetets mark). Av dessa föreningar finns nu endast Adelsö Idrottsförening (AIF) kvar som lokal förening, AIF har efterhand ensamt åtagit sig ansvaret för idrottsplatsen och festplatsen.

På 1970-talet anlades badplatsen inom detta fritidsområde. Vid den tidpunkten bildades (1974)

Adelsö Föreningsråd som tillkom för att ta ansvar för

- att** samordna de ideella föreningarnas verksamheter där samverkan kan ge fördelar och konkurrens bör undvikas, t.ex för julmarknad, årlig vandringsdag, sommarprogram på Adelsö,
- att** fungera som opinionsbildare och språkrör för föreningsverksamhet och allmänhet på Adelsö i olika frågor, t.ex kommunikationer, tillgång till kommunal service.

Vägledande idé för Adelsö Föreningsråds hantering av olika frågor är att söka fullständig enighet

om beslut i gemensamma frågor. Detta sker formellt vid föreningsrådets sammanträden. I de frågor som föreningarna överlåtit på föreningsrådet förutsätts att föreningarna inte agerar självständigt utan att ha tagit upp ärendet till behandling vid föreningsrådsmöte.

Detta ansvar har efterhand kommit att utvidgas så att Adelsö Föreningsråd numera också, utan att ta ifrån föreningarna deras ansvarsåtaganden, har

- att** i förhållande till Ekerö kommun ta det övergripande ansvaret för hela det i 1938 års beslut upplåtna fritidsområdet inkl badplatsen; genom särskild överenskommelse med Ekerö kommun har Adelsö Föreningsråd ansvaret att för föreningarnas och kommunens räkning förvalta Uppgårdsfastigheten som i början av 1980-talet ställdes till föreningarnas förfogande som föreningsgård och hembygdsmuseum. (dokument som binder Ekerö kommun till detta föreningsrådets ansvar söks för närvarande med kulturchefens hjälp)
- att** underhålla den på 1990-talet organiserade vandringsleden med utkikstorn,
- att** trycka och distribuera Turistkarta över Adelsö,
- att** underhålla anslagstavla vid Sjöängen
- att** underhålla Välkommen-skylden i färjebacken

Adelsö Föreningsråd har en serie år från Ekerö kommun (fritids- resp kulturförvaltningarna) fått ett årligt driftbidrag på f.n. 15.000 kronor avsett att täcka skötsel och underhåll av badplatsen samt driftskostnader vid Uppgården. Detta är i sig en bekräftelse på att ett ömsesidigt giltigt avtal

existerar mellan kommun och föreningsråd. Det kommunala driftbidraget räcker ej till för att ekonomiskt täcka föreningsrådets hela åtagande varför åtgärder vid Uppgården kommit i första hand. Investeringsbidrag har dessutom kommit föreningarna till del när det gäller renovering av Uppgården inför starten av caféörelsen sommartid. Kommunens driftbidrag har på senare år tillsammans med bidrag från Adelsö Hembygdslag, Adelsö församling och Adelsö kyrkliga syfö- rening samt privata bidrag och stora frivilliga insatser använts för omfattande yttre renoveringar av Bagarstugan och Uppgårdens huvudbyggnad.

Särskilda överenskommelser mellan Adelsö Föreningsråd och föreningarna innebär för närvarande i sammanfattning följande:

Adelsö Hembygdslag ansvarar för skötsel av Bagarstugan och Muséimagasinet och fattar på egen hand beslut om dessas användning i enlighet med traditionerna inom Adelsö Föreningsråd. Adelsö Hembygdslag bevakar också bevarandet av och återställandet av Uppgårdens huvudbyggnad och parkområde från muséal utgångspunkt. Detta ansvar får emellertid inte utgöra hinder för att byggnaden och parken i sin egenskap av föreningsgård får den funktionella utrustning som av Adelsö Föreningsråd beslutade aktiviteter rimligen kräver. I föreningsgårdsfrågor är, för beslut om Uppgården, föreningsrådet alltid beslutande instans.

Adelsö Idrottsförening ansvarar för festplatsen och idrottsanläggningarna och fattar på egen hand därmed också beslut om dessas användning i enlighet med traditionerna inom Adelsö Föreningsråd. Adelsö Idrottsförening har också ett naturligt ansvar för parkeringsplatsen vid festplatsen och idrottsanläggningarna och fattar därmed också beslut om dess användning så länge besluten följer traditionerna så som sagts ovan. Adelsö Idrottsförening har inom dessa ramar befogenhet att på egen hand företräda Adelsö Föreningsråd i kontakter med t.ex Adelsö kommun och i avtal med hyresgäster inom de anläggningar AIF ansvarar för.

ALSNU Skeppslag har enligt beslut i Adelsö Föreningsråd hösten 2000 rätt att för sin stadgeen-
enliga verksamhet disponera mark norr om badplatsen. ALSNU Skeppslag ombads därvid att söka AIFs medgivande (deltog ej vid beslutstillfället) och AIF har därvid anslutit sig till föreningsrådets beslut. Som motprestation har ALSNU Skeppslag åtagit sig att hålla den näraliggande badplatsen fri från skräp, sly, gåsspilling m.m. AFR har vidare sommaren 2001 i remissutlåtande till Ekerö kommun anslutit sig till skeppslagets ansökan om att inom det tilldelade markområdet vid Alsnö Udd få uppföra dels en naust (vikingatida båthus), dels också en tillhörande brygga, en mindre förrådshydda samt en smedjegrop. ALSNU Skeppslag kan därmed, inom ramen för AFRs generella medgivande om disposition av markområdet, utan att koppla in föreningsrådet på egen hand slutföra diskussioner och ansökningsförfaranden för att få myndighetsbeslut om tillstånd att uppföra nämnda byggnadsobjekt.

Om en åtgärd går utanför dessa överenskommelser skall ärendet alltid anmälas för behandling i Adelsö Föreningsråd.

Denna beskrivning skall behandlas vid Adelsö Föreningsråds årsmöte den 5 november 2001 och undertecknas av föreningsrådets ordförande och ordförandena i de föreningar som enligt redo-

görelsen har från föreningsrådet delegerade ansvars- och befogenhetsområden. Dessa är således
Adelsö Hembygdslag, Adelsö Idrottsförening samt ALSNU Skeppslag.

Jan Gertz
Adelsö Föreningsråd

Ron Baron
ALSNU Skeppslag

Britta Ekman
Adelsö Hembygdslag

Björn Eriksson
Adelsö idrottsförening

K V Jacobson
Muséiansvarig
Adelsö Hembygdslag